

Претресном већу III

Судије: судија, Joan-Claude Anttonetti
судија, Frederick Harhoff,
судија, Flavia Lattanzi,

Секретар: John Hocking

Датум: 13. септембар 2011. године

Поднесак број 476.

Т У Ж И Л А Ц
против
ВОЈИСЛАВА ШЕШЕЉА

**Кривична пријава против тужиоца Дарила Мандиса (Daryl Mundis) и
заменика шефа Претресног одељења тужилаштва Боба Рида (Bob Reid)**

Тужилаштво:
Matias Marcussen, Lisa Biersay, Divya Prasad

Оптужени:
Проф. др Војислав Шешелъ

Стручни тим који помаже одбрану:

Зоран Красић
Гордана Поп-Лазих
Драган Тодоровић
Вјерица Радета
Љиљана Михајловић
Весна Марић
Филип Стојановић
Момир Марковић
Немања Шаровић
Борис Алексић
Александар Мартиновић
Наташа Јовановић

Мирко Благојевић
Петар Јојић
Весна Зобеница
Елена Божић-Талијан
Јадранко Вуковић
Огњен Михајловић
Марина Томан
Дејан Мирковић

УВОД

1. Дана 30. августа 2011. године од стране Викиликса објављена је поверљива депеша Амбасаде САД у Хагу од 27. јуна 2008. године, под насловом „МКСЈ: Проблеми сведока на Шешељевом суђењу (у даљем тексту: Депеша).¹ Депеша је хитно прослеђена министру спољних послова САД, Европској унији, као и америчким амбасадама у Београду, Сарајеву, Скопљу, Загребу и тзв. Амбасади у Приштини, Војној обавештајној агенцији САД (DIA), Централној обавештајној агенцији (CIA) и на крају министру одбране САД. У наведеној Депеши се јасно види да представници Амбасаде САД у Хагу прикупљају информације о суђењу проф. др Војиславу Шешељу пред Међународним кривичним судом за бившу Југославију (у даљем тексту: МКСЈ) уз помоћ заступника тужилаштва и прослеђују их обавештајним службама и државним органима САД.
2. Шта више, високи службеници тужилаштва МКСЈ Дарил Мандис и Боб Рид откривају поверљиве податке са суђења др Шешељу представницима Амбасаде САД.² У приватним разговорима са изасланицима владе САД они су открили идентитет заштићеног сведока ВС-1033.
3. Истом приликом службеници тужилаштва МКСЈ Мандис и Рид су представницима САД изнели лажне податке о наводној угрожености сведока од стране Стручног тима који помаже одбрану проф. др Војислава Шешеља.

ЧИЊЕНИЧНО ПРАВНИ КОНТЕКСТ

4. **Подсећајући** на Члан 22. Статута МКСЈ у којем се утврђује обавеза заштите жртава и сведока према којем МКСЈ у својим правилима о поступку и доказима осигурава заштиту жртава и сведока. Заштитне мере обухватају, поред осталог, вођење поступка *in camera* и заштиту идентитета жртава; **Имајући у виду** Стандарде професионалног понашања заступника оптужбе³; **Узимајући у обзир** Правилник о притвору особа које чекају на суђење или жалбени поступак пред Међународним судом или су из неког другог разлога притворене по овлашћењу овог суда (у даљем тексту: Правилник о притвору)⁴; **Позивајући се на** Правилник о поступку и доказима МКСЈ (у даљем тексту: Правилник) проф. др Војислав Шешељ подноси кривичну пријаву против тужиоца Дарила Мандиса и заменика шефа Претресног одељења тужилаштва МКСЈ Боба Рида због непоштовања суда. Кривична пријава се заснива на Члану 77 (А) Правилника. Др Шешељ тражи од Претресног већа III да истражи наводе о непоштовању суда имајући у виду и следеће чињенице:
5. У Депеши се наводи и следеће: „У приватном разговору са службеником Амбасаде, Мандис је рекао да су Шешељеви правни саветници укључени у кампању застрашивања више сведока - инсајдера који се налазе у Србији а који су пристали да сведоче у корист тужилаштва. Он тврди да су многи од ових сведока тражили да буду позвани обавезујућим судским налогом, јер се плаше да отворено подржавају тужилаштво на тај начин што би се добровољно појавили. (Ц) Докази о застрашивању. Заменик шефа Претресног одељења

¹ Види: <http://wikileaks.org/cable/2008/06/08THENAGUE556.html>

² Депеша, пар. 3 и 4.

³ Види: Уредбу тужиоца бр. 2 од 1999. године.

⁴ Правилник од 21. јула 2005. године

тужилаштва Боб Рид је рекао службенику Амбасаде да постоје јасни докази о покушају застрашивања тројице сведока. Један од ових сведока, Исак Гаши, борави у САД. Према Риду, Гаши је пријавио да га српски пријатељ из Београда, Мирко Нишовић убеђује да не сведочи против Шешеља. Нишовић је рекао Гашију да су му Шешељеви сарадници претили да ће му уништити ресторан уколико Гаши буде сведочио. Гаши је проследио писмо тужилаштву за које Нишовић наводно верује да су га саставили Шешељеви правни саветници за Гашија да потпише и врати им. Писмо садржи изјаву према којој се Гаши обавезује да сведочи само за одбрану. Према Риду још два сведока су доставила тужилаштву копије сличних писама, и тврде да су суочени са сличним претњама да не сведоче. Према Риду, Гаши који је бивши олимпијски кајакаш је јак и остаје одлучан у томе да сведочи...“ . У Дешешу се износе и подаци о самозаступању др Шешеља, његовој стратегији одбране, стратегији Претресног већа и ранијим сукобима и могућем конфликту између проф. др Војислава Шешеља и поступајућег судског већа. У Дешешу се такође види да на основу неистинитих информација које су доставили г. Мандис и г. Рид, службеници Владе САД сматрају да су сведоци угрођени и да ће због тога пре или касније доћи до сукоба између др Шешеља и Претресног већа Ш.⁵

6. На овај начин г. Мандис и г. Рид су свесно и намерно обелодањивали информације које се односе на предмет који се води против проф. др Војислава Шешеља, ометали су спровођење правде, при чему су открили представницима стране владе идентитет заштићеног сведока ВС-1033. Тиме су они учинили дело из Члана 77. Правилника, непоштовање Међународног суда.
7. Поред тога, г. Мандис и г. Рид су изнели лажне податке о томе да правни саветници и сарадници др Шешеља прете сведоцима. До дана данашњег ни један сведок МКСЈ са пребивалиштем или боравиштем у Србији, није био угрођен од стране одбране. Потпуно је непромишљено и неодговорно предпоставити да сведок или сведоци који се налазе у САД могу да буду угрођени од стране одбране поред великог броја служби безбедности те земље и тзв. сајбер цара (cyber czar). Супротно томе, многи сведоци су изјавили да је тужилаштво вршило притисак на њих, да их је уцењивало, претило им, нудило мито и сл. како би лажно сведочили против др Шешеља.⁶ Уосталом, у току је и истрага против тужилаштва МКСЈ по тим питањима.
8. Саопштавајући поверљиве информације службеницима Амбасаде САД о сведоку ВС-1033 г. Мандис и г. Рид су свесно и намерно прекршили прописе МКСЈ. Примера ради, тужилаштво је у свом поднеску од 29. марта 2007. године доставило коначни, ревидирани и поверљиви списак сведока на које рачуна у поступку против др Шешеља.⁷ На том поверљивом списку се налази и заштићени сведок ВС-1033. И у завршном предпретресном поднеску тужилаштва сведок ВС-1033 је заштићен.⁸ Одбрана је из тих разлога ВС-1033 третирао као заштићеног сведока.⁹

⁵ Дешешу, пар. 7.

⁶ Види књиге др Шешеља „Или Карлин сведок или смрт“ и „Хашка инструментализација лажних сведока“.

⁷ Поднесак тужилаштва с коначним ревидираним списком сведока у поверљивом додатку А од 29. марта 2007. године.

⁸ Завршни претпретресни поднесак тужилаштва и corrigendum завршног претпретресног поднеска, 31. јули 2007. године, стр. 37 и 38.

⁹ Види поднесак одбране: Захтев проф. др Војислава Шешеља да се узме у разматрање писмена изјава везана за сведочење заштићеног сведока ВС 1033.

9. Сведок ВС-1033 је 10. марта 2010. године сведочио под заштитним мерама и делови његовог сведочења нису до данас доступни јавности.¹⁰ Тог дана се у делу затвореном за јавност расправљало о наводима о којима су раније (2008. године) г. Мандис и г. Рид одавали податке службеницима владе САД. Тада је тужилац Mussmayer покренуо питање наводне електронске поруке коју је по њему г. Нишовић упутио 2008. године заштићеном сведоку ВС-1033, а која наводно садржи претње.¹¹ И током 2008. године идентитет овог сведока је био заштићен а у јавности се помиње само његова шифра ВС-1033.¹²
10. Према Члану 16. Статута МКСЈ Тужилац делује независно као засебни орган Међународног суда. Он не сме тражити ни примати упутства ни од које владе нити од било којег другог извора. Што је уосталом прописано за службенике УН и Повељом УН.¹³ Супротно томе званичници тужилаштва одржавају тесне и учестале везе са службеницима владе САД, где добијају и дају информације које се касније прослеђују између осталог и америчким обавештајним службама, и на основу којих делује влада САД. На овом месту би било важно да се подсетимо књиге Флоренс Артман. Према наводима Флоренс Артман која је била саветник главног тужиоца Карле дел Понте за Балкан и њен портпарол, америчка и британска обавештајна служба од почетка утичу на рад тужилаштва Трибунала у Хагу. У својој књизи „Мир и казна“ Артманова наводи да су половином 1994. године када је „Трибунал напокон могао да почне са радом“ 22 функционера Пентагона и ЦИА са читавом опремом стигла у тужилаштво да му помогну.¹⁴ Војни аналитичари, правници у ствари обавештајци обављали су стратешке послове у Трибуналу све време служећи својим владама.¹⁵ Англосаксонци су остварили надмоћ у Трибуналу.¹⁶ Флоренс Артман цитира речи Џејми Шеја портпарола НАТО пакта који је поводом злочина над Србима на Косову и Метохији изјавио: „Будите уверени да смо ми (НАТО) и Трибунал једно...“ и „... сигуран сам да ће Луис Арбур (главни тужилац) оптужити само особе југословенске националности, никог другог.“¹⁷ Флоренс Артман бивши функционер тужилаштва даље објашњава да је за потребе тужилаца и њихових помоћника формиран и специјални „војни аналитички тим – МАТ.“ „Американци и Британци су похрлили да обезбеде ово висококвалификовано особље које им омогућује да из даљине контролишу стратегије кривичног гоњења. Произашли из најбољих обавештајних служби и оставши лојални према својој влади, војни аналитичари су без сумње били међу најспособнијим члановима Трибунала...“¹⁸ Флоренс Артман наводи и да је тужилац у предмету против Слободана Милошевића, Џефри Најс дугогодишњи агент британске тајне службе - МИ6.¹⁹ Према њеним тврдњама Бил Стубнер главни саветник, главног тужиоца Ричарда Голдстона, у ствари је агент војне обавештајне службе САД.²⁰
11. Према Члану 11. Правилника о притвору све информације о притвореницима третирају се као поверљиве и доступне су само притворенику, његовом правном заступнику и особама

¹⁰ Види транскрипт сведочења ВС-1033 од 10. марта 2010. године

¹¹ Исто.

¹² Види транскрипт од 04. децембра 2008. године, стр. 12691.

¹³ Повеља УН, Члан 100.

¹⁴ Мир и казна, Тајни ратови међународне политике и правде, Флоренс Артман, „Филип Вишњић“:

Клуб Плус, 2007, стр. 50

¹⁵ Исто, стр. 54 и 55.

¹⁶ Исто.

¹⁷ Исто, стр. 61.

¹⁸ Исто, стр. 89.

¹⁹ Исто, стр. 123.

²⁰ Исто, стр. 150.

које је овластио секретар. Притвореник се о томе обавештава по доласку у Притворску јединицу. Међутим у Депеши г. Мандис и г. Рид откривају различите информације о др Шешељу и његовом суђењу, при чему дају и лажне податке.

12. Стандардима професионалног понашања заступника оптужбе у тачки 1. аLINEЈА 6. утврђује се следеће: „дужности и одговорности тужилаца разликују се, и шире су, од дужности и одговорности бранилаца: Тужилаштво је један од три конститутивна органа оба Међународна суда, његови чланови се могу сматрати сталним службеницима суда, и у статуте оба међународна суда, њихове правилнике о поступку и доказима и у систем Уједињених нација уграђене су многе заштитне мере како би се осигурали високи стандарди понашања и етичности тужиоца и заступника Тужилаштва.” Дакле, одговорност тужилаца је виша и шира у односу на одговорност нпр. бранилаца. Они стога имају додатну обавезу да чувају углед и поштују правила МКСЈ. Међутим, ови стандарди очигледно не важе за г. Мандиса и г. Рида. Интересантно је да би г. Мандис и г. Рид могли да одговарају и према Законику САД због завере у циљу ометања правде.²¹
13. У истом документу у тачки 2. под а) од заступника оптужбе се не очекује ништа мање него: „да служе и штите јавни интерес, укључујући и интересе међународне заједнице, жртава и сведока, и да поштују темељна права осумњичених и оптужених.” Одавањем информација о идентитету ВС-1033 и изношењем лажних података о угрожености сведока г. Мандис и г. Рид су поред кршења Статута, Правилника, Правилника о притвору, прекршили и Стандарде професионалног понашања заступника оптужбе при чему су извршили дело непоштовање међународног суда из Члана 77(А) Правилника и ометали су спровођење правде.
14. У вези неистинитих навода према којима су сарадници др Шешеља „претили” заштићеном сведоку ВС-1033 битно је да се подсетимо изјаве Мирка Нишовића дате тим поводом.²² Нишовић истиче у наведеној изјави: „Тврдим да никада никоме нисам слао било какве поруке имејлом и да се никада ни на који начин нисам мешао у процес који се пред Хашким трибуналом води против др Војислава Шешеља, нити сам било кога одвраћао да сведочи у предмету против др Војислава Шешеља, и ко год би се евентуално позвао на моје име, одговорно тврдим да лаже.” Међутим, са друге стране уколико је тужилаштво веровало да је сведок ВС-1033 угрожен онда су надлежне службе морале да осигурају његову заштиту. Та заштита укључује и заштиту његовог идентитета. Без обзира на то, г. Мандис и г. Рид су службеницима Амбасаде САД у Хагу одавали поверљиве податке о сведоку. Ако је ВС-1033 био заиста угрожен због чега нису организовали званични састанак са онима који су задужени да га чувају? Уместо тога они су се упустили у “приватне” разговоре са представницима Амбасаде. Уосталом, заштитом сведока је морала да се бави Служба за жртве и сведоке а не г. Мандис и г. Рид. Г. Мандис и г. Рид заобилазе Службу за жртве и сведоке и достављају поверљиве информације непознатим службеницима САД²³ угрожавајући интегритет процеса на тај начин. Њих двојица на тај начин постају „пипци” обавештајних служби САД, јер како смо видели из Депеше коначни корисници њихових информација су Централна обавештајна служба ЦИА и Војна обавештајна служба ДИА. Уколико ове податке допунимо информацијама из књиге Флоренс Артман онда јасно видимо да америчка и британска обавештајна служба одавно утичу преко тужилаштва на

²¹ Conspiracy to Obstruct (18 U.S.C. 371)

²² Изјава Мирка Нишовића, Први основни суд у Београду, Ов. бр. 29699/2010 од 17. марта 2010. године.

²³ Депеша, пар. 4.

рад МКСЈ. Они раде за себичне интересе својих влада и не поштују Повељу УН. Ове службе злоупотребљавају МКСЈ како би оствариле своје циљеве. Онда не чуди што су Срби дежурни кривци у МКСЈ. Управо су тајне полиције САД и Велике Британије фанатично учествовале у разбијању СФРЈ и у рату против Срба. Срби су њихови непријатељи били и онда, а и сада су. Због тога не чуди што Срби добијају драконске казне и што суђење др Шешељу траје већ девету годину, а да је завршена тек половина првостепеног поступка.

15. Доушничка пракса службеника тужилаштва према влади САД озбиљно угрожава рад МКСЈ. Таквим односом се крше основна права оптужених. Чак 1235 депеша америчких амбасада и њихове владе у материјалу који је до сада објавио Викиликс односе се на МКСЈ. У њима се службеницима САД одају поверљиве информације из предмета који се воде пред МКСЈ.
16. Износећи лажне податке о наводној угрожености сведока представници тужилаштва имају за циљ да одуговлаче и злоупотребљавају поступак против др Шешеља. Они се њему свете на тај начин јер их је у досадашњем току суђења потпуно поразио.

ТРАЖЕНО ПРАВНО СРЕДСТВО

17. На основу горе наведених чињеница проф. др Војислав Шешељ предлаже Претресном већу III да покрене кривични поступак против тужиоца Дарила Мандиса и заменика шефа Претресног одељења тужилаштва МКСЈ Боба Рида и прогласи их кривим за непоштовање Међународног суда.

„Број речи: 2088,,

Проф. др. Војислав Шешељ

(Урадио члан Стручног тима Борис Алексић)